

EESTI SPORDILEHT

EESTI SPORDI KESKLIIDU HÄÄLEKANDJA

Toimetus ja talitus: Tallinn, Vene tän. 11-a, kr. 10. Postkast 70. Telefon 9-28. ☒ Tellimise hind: aasta peale 700 marka, kuus 60 marka.
Eesti Spordileht ilmub igal reedel.

VIII. aastakäik.

Laupäeval, 3. septembril 1927. a.

VIII. aastakäik.

Sport - Kalev 2:0.

Sinivalgete kaitse tüsedus otsustas mängu.

Kas „V. M.“ vaasi järel viib Sport tänavu ka „Estonian Cup'i“?
100-minutiline matsch.

Kalev — Spordi tänavune esimene kohtamine rullus staadioni heal teräänil teisipäeval. Vaatajaid kogunes vaikselt ilma staadioni 3000. Iga vaataja on ka prohvetiks ja laseb sissetulekul kukkuda oma ennustuse vastasse kasti. Arvamisi on mitmesuguseid. A. Silber ütleb, et Kalev võitvat, kuid üliküllalt on neid, kes veel kindlamad vastupidises.

Spordi sinivalged ilmutasid sellel matschil oma otsekohese konkurendiga, et nad on tänavuse sügishooaja parem meeskond. Spordi tagameeskond trumpab tugevalt TJK ja Kalevi oma. Pealegi ei olnud nüüdsel võistlusel mängu järele sügugi märgata Spordi parima halfi Reinfeldi puudumist. Selle mehetagi oli Spordi kaitse ja poolkaitse tubli kindlus. Kõik tagameeskonna 6 meest: Tipner; Silber — Neumann; Einmann — Rein ja Mägi on hooaja jooksul rohkelt edenenud ja praegu täiesti heas ja kindlas vormis. Nii tuli, et sarnase tagameeskonna ees Kalevi harilikult löögivilgas edurivi jäi kuivale. Mõningaid võimalusi oli, kuid need läksid kaduma nagu ikka juhusel, mil ei olda küllalt kindlad. Kull ja Kallo olid mustade paremad ja tegid oma töö leiduvate võimaluste juures rahuldavalt. Räästal oli allüüri, kuid see valgus laiaili sihikindlusetu mängu juures. Ta tegi küll mitu peent ja kohati päris vaimukat nõksu, kuid oli samas kartusega veres ja läbitungita. Lisaks sellele tormas ta oma kohta tühjaks jättes vahelt paremale äärele ja kui mitte seda, siis oli mängule tarvilikult kohati neljandaks poolkaitsjaks. Kipi mängul oli defekte. Mehel ei näi olevat küllalt selge, et tal puudub korralik korpus ja kiirus. Nende puudumisel on aga mõttetult palli kaua pidada oma käes ja püüda mööda driblada kolmest mehest. Sarnased katsed olid juba ette määratud nurjaminekule. Maurer püüdis mängida liig üksikult ja ainult oma lihtsa läbimur-

de abil, mille tagajärg oli samuti fiasko. Ka nügis mees rohkelt. Poolkaitses ei olnud mängu üle keskmise tasapinna, kuid mida tahupoole, seda hullem on lugu. Kalevi backid on väga kindlusetud mehed. Neil ei ole mängu taktikat ega külmaverd ja raske on nende peale jääda lootma. Matiisen mängib vahelt, kui ta hoogu satub, oma suure innuga, kuid sellest on vähe standardmänguks. Maiste ei annud ka nüüd lootusi tema tuleviku roosilikkuse kohta. Ratnik on eesmeeste sarnane. Kui pall on tema käes, siis jätab see veel mitmesuguseid võimalusi. Tal ei ole samuti taktikat. Esimest väravat oleks Karmil kui mitte võimatu, siis kindlalt palju raskem olnud lüüa kui Ratnik väljajooksu asemel oleks jäänud väravasse.

Spordi edurivi parim on juba pikemat aega H. Paal. Täiesti puudub tal kiire start ja mees ei hiilga ka tehniliselt, kuid oma olemasolevaid võimeid ja kogemusi tarvitab ta viimseni ja suure eduga. Tema mängus on suurt teadlikkust ja kindlust. Üksi võimalustega, mida ta väravategemiseks oma kõrvalmeestele pakub, on ta liini parim, kuid nüüdsel matschil hiilgas ta lisaks sellele harukordse löögiga, millest sai 2:0. Keskkolmik edeneb aja jooksul loomulikult ja on praegu selle edenemise teel. Edurivil on ju ka hõlpsam mängida kui tagant ikka uuesti ja uuesti palle serveeritakse. Üpraus näib muutuvat liini nõrgemaks ja oma „ossilikkusega“ on ta iganenud tüüp. Sellele kohale on Spordile tarvis ka värskemad meest.

Vahekohtunik oli A. Mac Kibbin. Tema erapooletus on heast klassist, kuid sama sooviks ka ta juhtimisoskusest. Ta tegi paar ebaõiget otsust, millel ei puudunud kaalu. Samuti on ta vanamoeline oma vile hilinemisega ja vileta väljalöögil laskis asja korrata. See ei ole üksi Mac Kibbini, vaid palju enam ka meie teiste vahekohtunikku narr väiklus. Näiteks toome siia juure J. Hargeli „akadeemilikkusse“: mees jookseb tihti 50 meetrit, et

mõnda vabalöögi palli ümber tõsta 5 sentimeetri võrra! Ütleme, et 5 meetrit (mis juba haruldane), kuid ka see ei maksaks sarnast erilist tähelepanu, mille tõttu vahelt pead arvama, et jalgpalli mäng seisab vabalöögi pallide ümbertõstmises, oudi valetisseviskete registreerimises (mängu voolavusele on vabalöök valeoudi eest takistav ja mõlemale poolele enamal jaol kasutu) ja vahekohtuniku vile kuulamises!

Teisipäeval laskis A. Mac Kibbin matschi kesta harilikult 90-ne minuti asemel 99½, või ümmarguselt 100 minutit. Publikus oldi osaliselt („parteide“ alusel) väga äritatud ja G. Vöntso seisis oudiliinil valmis väljale marssima, et seal inglasele selgitada kellade ja kellaaja tähtsust jalgpallisporidis.

Illustratsioon võistluse kirjeldusele: „Võistluse otsustas meeskonna tagumise osa tüsedus“.

Sport-Kalev.

(1. lhk. järg)

Pä. Heinrich Paal, Spordi ja Eesti parim mees sellel kohal.

Selle võiduga, mille tagajärg 2:0, oli kõigiti teenitud, viis Sport „Vaba Maa“ puuviljavaasi lõpulikult ära. Auhinna väärtus seisab selles, et tema peale võisteldakse ja nüüdse jäädava võitmisega muutus ta surnud väärtuseks. Sama saatus ähvardab ka Estonian Cup'i, Saarepera suurt karikat. Suurtelt auhindadelt jääks meie jalgpall korraga tunduvalt kehvemaks. Kindel näib olevat, et TJK tänavu ei suuda Sporti takistada Saarepera karika jäädaval võitmisel.

Mängu käigu kohta on märkida, et see läks suure närvitsemisega, mis ei lasknud tekkida hoogsust ja ladusust. Mäng kandis kinnist laadi ja sisaldas suurt hoidmist üllatuste eest. Sarnaselt läks eriti esimene poolaeg, mis lõppes värvateta ja nurgalöövide seisuga 1:1. Kerge paremus oli Spordil. Teisel poolajal oli Spordi üleolek suurem ja väravaid Spordi heaks 2:0, nurgalööke samaks 5:0.

1:0 tegi 7. min. ps. Karm kaheksait meetrilt, kasutades hästi Ratniku väljajooksu. 19. min. järgnes 2:0. Üprausi ülelöögi võttis vastu Paal ja tegi vasaku jalaga vasakusse nurka haruldase löögi. Distantis 20 mtr. ja pall läks tõusu ja vatumiseta üle meetri kõrguselt. Oli üllatuspomm, mis hästi jalale tuli.

Koosseisud olid: Sport: Tipner; Silber — Neumann; Einmann — Rein — Mägi; Paal — Karm — Gerassimov — Idlane — Üpraus. Kalev: Ratnik; Maiste — Matiisen; Nelisnoi — Piperal — Römmer; Kallo — Maurer — Kipp — Kull Räästas.

Vaasi andis võitjale kapten B. Reinile kätte A. Anderkopp. H. Rutopöld ja G. Vöntso haarasid Reinu õladele ja tõid ta väljalt. Kalevi meeskond tuli sealt juba ennem, kuid korralik oleks olnud jääda üleandmist vaatama ja trofee võitmise puhul vastaseid õnnitleda.

— 7.05 kaugust hüppas Pauvels, millega püstitas uue Belgia rekordi.

— HJK mängis pühapäeval Kiffeniga viigi 2:2 (1:0). HJK mäng oli nõrgem kui viimastel võistlustel.

Jackson Scholz võitis Helmuth Körnigi.

Parisi mängude 200 mtr. võitja Jackson Scholz, Ameerika, kohtas pühapäeval Kölnis 20.000 vaataja ees Saksa praeguse parima sprinteri Helmuth Körnigi. 100 mtr. võitis Scholz kindlalt ja 200 meetrist sakslane enam osa ei võtnud. Arvestades, et Scholz ei ole viimastel aastatel Ameerika kõige esimesi, kuna Borah, Bowmann ja Locke on Scholzist kiiremad, siis näitab Scholzi võit, et Saksa sprinterite tegelik väärtus on allpool nende nimikust.

Kölni võistlustest võttis osa peale Scholzi rida kõige paremaid võistlejaid Euroopa riikidest. Hulk esimesi kohti läks välja, kuigi kohal oli häid sakslasi.

Üldiselt olid tagajärjed väga head.

100 mtr. 1. Scholz, Ameerika, 10,8; 2. Körnig, Saksa, 10,9; 3. van den Berghe, Hollandi, 11. — 200 mtr. 1. Scholz, Ameerika, 22; 2. van den Berghe, Hollandi, 22,1; 3. Hodge, Inglise, 22,3. — 400

mtr. 1. dr. Peltzer, Saksa, 49; 2. Broos, Hollandi, 49,3; 3. Gill, Inglise, 15 mtr. j. — 800 mtr. 1. Hyttinen, Soome, 1,58,2; 2. Sahm, Saksa, 1,58,4; 3. Kraft, Saksa. — 1500 mtr. 1. Loukola, Soome, 4,05,4; 2. Muggridge, Inglise, 4,09,2. — 5000 mtr. 1. Muggridge, Inglise, 15,12,8; 2. Petri, Saksa, 15,19,3; 3. Dieckmann, Saksa, 15,22. — 110 mtr. tõkkeid 1. Gaby, Inglise, 15; 2. Stöckmann, Saksa, 16. — Kõrgus 1. Lewden, Prantsuse, 1,865; 2. Skorzinski, Saksa, 1,865; 3. London, Inglise, 1,865. — Kaugus 1. Dobermann, Saksa, 7,25; 2. Meyer, Saksa, 7,055. — Kuul 1. Torpo, Soome, 13,96; 2. Schröder, Saksa, 13,71; 3. Hänchen, Saksa, 12,63. — Oda 1. Molles, Saksa, 59,29; 2. Schnakertz, Saksa, 57,46. — Ketas 1. Paulus, Saksa, 42,965; 2. Hänchen, Saksa, 42,96; 3. Torpo, Soome, 42,00. — 4×100 mtr. 1. S. C. Scharlottenburg 41,7; 2. Polytechnic Harriers, London, 42,0.

Kas neegrid tulevad?

Egiptuse neegrite tulek v.-s. Spordile on praeguseni lahtine. Spordi poolt neegritele saadetud 150 sterlingnaela seisab juba pikemat aega Viinis. Viimastel päevadel on Sport neegritele saatnud kirja, milles otsustavalt küsitakse: kas tulete või ei?

Nende neegrite puhul peab märkima, et suvel nad ise avaldasid agaralt soovi sõiduks Balti riikidesse. Saatsid ettepaneku võistlemiseks ka Kaunase Makkabile. Sellelt seltsilt soovisid neegrid 1000 dollarit võistluse eest. Kaunase juute on aga raske tüsata ja Makkabi on vastanud neegritele järgmist: Teie mänguvõime eest ei maksa meie ühtki dollarit, kuid selle eest, et olete mustad, oleme nõus maksma 400 dollarit. Kaunases kõneldi, et neegrid olevat vihastanud sarnase vastuse puhul, milles hinnatakse nende ainukese väärtusena meeste musta nahavärvi.

Inglased Berliinis.

Berliinis peeti kolmikvõistlus, millest võttis osa kolm klubi: A. C. Achilles, London; D. S. C. ja B. S. C. Võistluse võitis Oxfordi ja Cambridge'i üliõpilastest koosnev Achilles Club 70 punktiga DSC 62 ja BSC 60 punkti ees.

Tagajärjed: 100 mtr. 1. Malitz, BSC, 10,8; 2. Corts, DSC, 1/2 mtr. j.; 3. Schlöske, BSC. — 400 mtr. 1. Love, London, 49,8; 2. Leigh-Wood, Lond., 3 mtr. j.; 3. Wiese, BSC. — 800 mtr. 1. Stallard, London, 1,57,7; 2. Merkel, DSC, 6 mtr. j.; 3. Brown, London. — 1500 mtr. 1. Morgan, London, 4,09,2; 2. Tatham, London, 12 mtr. j.; 3. Merkel, DSC. — 110 mtr. tõkkeid 1. Weightman-Smith, London, 15,2; 2. Lord Burghley, London, 2 mtr. j.; 3. Trossbach, BSC. — Kõrgus 1. Betz, DSC, 175; 2. Ladewig, DSC, 175; 3. Weightman-Smith, Lond., 170. — Kaugus 1. Leppke, BSC, 6,91; 2. Bormann, DSC, 6,81; 3. Powell, London, 6,76. — Oda 1. Weiss, BSC, 57,14; 2. dr. Lüdecke, DSC, 56,28; 3. Westerhaus, BSC, 56,20. — 4×100 mtr. 1. BSC 42,6; 2. DSC, rinnaosa; 3. Achilles Club, 5 mtr. järel. — 4×400 mtr. 1. Achilles Club 3,21,6; 2. DSC, 25 mtr. j.; 3. BSC, 5 mtr. järel.

Amatöörspordilased võivad instruktoritena tegutseda ainult keskorganisatsiooni ülesandel.

Eesti spordi keskliit teatab ametlikult: Vastava määruse põhjal võivad asjaarmastajad sportlased instruktoritena tegutseda ainult keskorganisatsioonide, s. o. liitude ülesandel ja viimase poolt korraldatud kehakultuuri

kursustel, kusjuures ülespidamise- ja sõidukulud tasub keskorganisatsioon.

Viimasel ajal on kordunud juhtumised, kus liidu poolt saadetud asjaarmastaja-sportlane instruktor peale liidu poolt korraldatud kursuse omal algatusel korraldab kursuse tasu eest või kohapealse spordiorganisatsiooni ülesandel neid korraldab.

Keskliit juhib liitude ja seltside tähelepanu sellele, et seltsid kursuste korraldamisel pööraks instruktori saamiseks keskorganisatsiooni poole ja asjaarmastajad-instruktorid kursusi juhataks ainult liidu ülesandel, mille juures tasu küsimuse lahendab liit.

Hollandi esivõistlustel

olid tagajärjed: 100 mtr. Van den Berghe 10,8; 200 mtr. Van den Berghe 22,2; 400 mtr. Broos 50,0; 800 mtr. Hoogerwijf 2,01; 1500 mtr. Zeegers 4,17,6; 5000 mtr. Zeegers 16,11; 10.000 mtr. Klaase 34,49,6; 4×100 mtr. Haarlem SC 43,6; 110 mtr. tõkkeid Spel 16,2; kaugus hoota Kronhorst 3,10 (Holl. rek.); kaugus hooga de Boer 7,30 (Holl. rek.); kõrgus hoota Kronhorst 1,46 (Holl. rek.); kõrgus hooga Thesing 1,77; ood Hojendijk 47,50; teivas Runia 3,50; ketas Selman 36,15; kuul Kamerbek 12,56.

O.-ü. „ESTO“

Tallinn, Pikk tän. 47,
Telefon 10-02.

**Soovitab kõiksugu spordi-
abinõusid parimatest
kodu- ja väljamaa
tehastest.**

Ladus suuremal arvul spordikirjandust.

— Soome naisujajad on tänavu hästi edenenud. Viimastel võistlustel, mida korraldas Hämeenlinna Uimaseura, oli osavõtjaid 62. Naisest ujusid 100 mtr. rinnuli Irja Lehmus 1,31,2 ja Aino Helin 1,33. Kolmanda — Liisa Lehmuse aeg oli samuti 1,33. Selle maa rekord oli Liisa Lehmuse 1,33,8. 50 mtr. ujus Liisa Lehmus 37,8.

Töölisspordi rahvusvahelised ker- gejõustiku võistlused.

Eesti töölissportlaste saavutused 27. ja 28. aug. staadionil olid väga vaevaled. Ei-miskist kohe mehi teha on võimatu. Eesti töölisspordi ainsaks väljapaistvaks meheks oli üle läinud Rähn. Teistelt Eesti osavõtjatelt tuli küll peaaegu igal alal „uus Eesti töölisspordi rekord“, kuid need rekordid olid tagajärjedelt viletsat sorti. Uute oma meeste kasvatamine on töölisspordi juhtidel väga raske ja kui nad tahavad hoolitseda oma töölisspordi rekordide hea väljanägemise eest, siis tuleb neil katsuda ka teisi mehi peale Rähna üle meelitada oma ridadesse. Sellega moodustaks töölisspordile aluse kodanlised sportlased.

100 meetri eeljookse oli neli. Esimeses võitsid kaks lätlast, neist parema — Robeznieksi aeg oli 11,8. Teise võitis lätl. Baltinsch 12,8. Kolmandast eeljooksust võttis osa ootamatusena rajale ilmunud Rähn. Uutes punastes pükstes võitis ta oma eeljooksu hõpsalt ajaga 11,6 ja jätis lätlase Grauze teisena maha 5 meetrit. Neljanda eeljooksu võitis soomlane Forsman 12,4. Eesti osavõtjad jäid võitjate üle 12 sek. aegade juures neist kuni 25 meetrit maha ja paar meest koguni katkestasid oma 100 meetri jooksu pooltel. Lõpujooksu pääsesid nelja eeljooksu võitjad ja vahejooksust kaks esimest: Tampe 12 sek. ja Grauze. Lõpujooksu võitis kindlalt Rähn ajaga 11,4 (Eesti töölisspordi rek.); teine Robeznieks, Läti, 1,75 mtr. järel; kolmas Grauze, Läti.

400 mtr. jooksu võitis Grauze, Läti, 54,1. Teine sooml. Forsman 15 mtr. järel, kolmas Baltinsch, Läti. Karu tagajärg 58,8 kuulutati Eesti töölisspordi rekordina. 1500 mtr. jooksus oli osavõtjaid kokku 6, kellest kaks eestlast jooksu katkestas. Võitis Sohlman, Soome, ajaga 4.17,7, möödudes lõpuringil vabalt lätlasest Vitinschist ja jättes mehe maha 50 meetrit. Vitinschi aeg oli 4.25,8. Kolmas Antson, Tall. töölissp. üh., 4.39,7 (Eesti t.-s. rek.).

3000 meetrit jooksis 7 meest, kellest 2 jooksu ei lõpetanud. Esimene Sohlman, Soome, 9.46,2; teine Vitinsch, Läti, 9.48,7; kolmas Antson 10.30,4 (Eesti töölissp. rek.).

4x100 mtr. võitis Läti meesk. 46,9, teine Soome 47,6, kolmas Tall. t.-s. üh. meeskond 51,9 (Eesti töölissp. rek.). Neljanda meeskonna — Pärnu oma — esimene jooksja jäi starti istuma ja ei alustanudki jooksu.

Kaugushüppe oli peale lätlaste ja soomlaste eestlastest osa võtmas Rähn ja veel üks 5 meetri mees. 1. Rähn, Tall. töölissp. ühing, 7.05 (Eesti ja maailma töölissp. rek.); 2. Takkinen, Soome, 6.61; 3. Dimse, Läti, 6.41; 4. Sundberg, Soome, 6.34; 5. Lauks, Läti, 6.17; 6. Tampe, Läti, 6.15.

Kõrgushüppe võitis Dimse, Läti, 1.65; teine Antson 1.55 (Eesti töölissp. rekord), kolmas Rähn 1.55.

Kolmikhüppe: 1. Rähn 14.30 (Eesti ja maailma töölissp. rek.); 2. Takkinen, Soome, 13.78; 3. Sundberg, Soome, 13.38; 4. Dimse, Läti, 12.70.

Teivashüppe: 1. Sukatnieks, Läti, 3.40; 2. Takkinen, Soome, 3.30; 3. Dimse, Läti, 3.10.

Kuulitõuge: 1. Takkinen, Soome, 12.36; 2. Dimse, Läti, 12.33; 3. Robeznieks, Läti, 10.51.

Kettaheide: 1. Sukatnieks, Läti, 40.79; 2. Dimse, Läti, 39.65; 3. Takkinen, Soome, 36.85.

Eesti esivõistlused rattasõidus Rakveres.

Lepikov ja Tartu Kalev võitsid.

Esmakordselt leidsid tänava Rakveres aset Eesti esivõistlused rattasõidus. Neid peeti lau- ja pühapäeval Rakvere Kalevi korraldusel Tammiku ringteel. Võistlejaid oli Tartu Kalevist, Rakvere Kalevist, ÜENÜTO-st, Spordist ja Suure-Kõpu spordiringist, kokku 27. Rakvere sõitjate ebaõnnestumisel ja nende parema mehe Talbachi puudumisel haiguse tõttu kinnitas Tartu omale paremuse. Lepikovil ei olnud raske omale kindlustada kolme meistri tiitlit. Võistluste üllatus oli Rakvere vanameistri Ivanovi come back. Mees võib veel startida küllaldase eduga.

Võistlused algasid laupäeval soodsa ilma juures 2. klassi eelsõitudega. 2 kilomeetri sõidus püstitas Laast, Rakvere Kalev, uue Eesti rekordi ajaga 3.14,5 (endine Lepikovi 3.30), kuid järgmise päeva lõpuvõistlusel jäi uus rekordimees kolmandaks. Teisel päeval takistas vihm võistluste pidamist. 10 ja 25 km. sõideti peaaegu kogu võistlusmaa nõrga tempoga ja alles viimasel ringil alustati spurti kohtadele pääsemiseks. Sarnase nähtuse tõttu olid tagajärjed allpool rahuldavad.

Tagajärjed:

1 km. 1. klassile: Lepikov, Tartu Kalev, Eesti meister, 1.33,2; 2. Ivanov, Rakvere Kalev, 1.34,8; 3. Rossmann, Tartu Kalev, 1.35,5.

10 km. 1. klassile: 1. Lepikov, Tartu Kalev, Eesti meister, 20.30,6; 2. Ivanov, Rakvere K., 20.38,1; 3. Rossmann, Tartu K., 21.01,3. Sellel sõidul kukkus otsasõitmise tagajärjel Rossmann ja ühes temaga ka lubav Rakvere sõitja Kuber. Viimase ratas muutus kukkumisest edasivõistlemiseks kõlbmatuks.

Odaviske: 1. Takkinen, Soome, 54.43; 2. Dimse, Läti, 47.67; 3. Posti, Soome, 45.20.

110 mtr. tõkkejooks jäi ära.

Võistluste korraldus oli väga tüütuvalt veniv, mida korraldajad ise seletasid asjaoluga, et ühed ja samad mehed võistlesid mitmel alal.

Vaatajaid oli esimesel päeval 250 ja teisel 1100.

Läti — Eesti tööliste maavõistlus

jalgpallis peeti 27. augustil staadionil. Eesti tööliste meeskond ilmus väljale valgetes särkides ja punastes triibuga pükstes ja tuliuutes saabastes. Et punane ja valge Läti rahvusvärvid, siis peeti vaatajate seas eestlasi algul lätlasteks. Viimased olid värvide suhtes meie meestest diskreetsemad ja nende kollastele särkidele ja valgetele pükstel olid lisatud Läti rahvusvärvid särkidele.

Maavõistlust juhtis „kodaonline“ vahekohtunik A. Silber ja samast klassist olid ka piirikohtunikud. See töölisspordi meeste juhtimine kodanlaste poolt tundub töölisspordi tegelastele tagant järele vast küll kummalisena, kuid häda ajas härja kaevu. Parem vile juures hea kodanlane kui halb seltsimees, kes oma oskamatusiga teised seltsimehed karvupidi kokku võib ajada.

Läti mäng oli nõrk ja veel nõrgem Eesti meeskonna oma. Viimase koosseis oli täielikult Tall. töölisspordi ühingu mängijatest ja nende mänguvõime fikseerimi-

Lepikov, Tartu Kalev.

25 km. 1. klassile: 1. Lepikov, Eesti meister, 48.14; 2. Rossmann 48.16,9; 3. Ivanov 48.18.

2 km. 2. klassile: 1. Konsen, Tartu Kalev, 3.20; 2. Kangro, Tartu Kalev, 3.21,8; 3. Laast, Rakv. Kalev, 3.22.

15 km. 2. klassile: 1. Kangro 28.43,3; 2. Laast 28.44,2; 3. Konsen 28.44,4.

3 km. noortele: 1. Tulbach, Rakvere Kalev, 5.29,3; 2. Heide, Tartu Kalev, 5.31; 3. Gerassimov, Sport, 5.41,8.

2 km. naistele: 1. Gerassimov, Sport, 4.05,8 (norm.); 2. Puurmann, Rakvere Kalev, 4.11,8.

2 km. takistusvõistl.: 1. Konsen 4.49; 2. Mundi, Rakvere Kalev, 5.28,7; 3. Kulbas, Rakvere Kalev, 5.37.

Tasasõit: 1. Veermann, Rakv. Kalev, 2. Heide.

Esivõistlustel omandasid punkte: Tartu Kalev 29, Rakvere Kalev 19 ja Tall. Sport 4.

seks on märkida, et kuu aega tagasi Türi spordiringi B. meeskond võitis Tall. töölisspordi ühingu 6:1.

Värvavaid löid lätlased kaheksa, jaotades selle ühetasaselt mõlemale poolajale. Esimese tegi vä. 5. minutil. Järgnes kolm uut võimalust lätlastele: üks löök läks latiti, teine lõppes korneriga ja kolmanda tõrjus vv. õnnega. 23. min. tuli 2:0 ja 24. minutil vä. poolt 3:0. 40. min. läks th. 20-ne meetri löök latti, mille pörkamise järel vs. sisse löi uue rikoschetiga postist 4:0. Teise poolaja 5. minutil tegi pä. 5:0 ja 24. min. vä. 6:0. See oli mehe kolmas värav. Driblas mööda ka väravavahist. 27. min. andis ff. dribbling 7:0 ja 43. min. pä. löök 8:0.

Paali ütelusel koosnes Eesti tööliste edurivi laitmatutest härrasmeestest, kuna nad oma kaitsesele sugugi appi ei tulnud. Ja kui pool meeskonda tsentris käed puusas seisab ja ootab palli kui valget varest, siis ei saa teiste paremalgi püüdmisel hoiduda kõvast saunast, nagu seda on 8:0.

— Rakvere Kalevi jalgpallimeeskond kaotas Rakveres 13. aug. Ambla meeskonnale 0:2 (0:2). Uuel matschil, mis peeti järgmisel päeval, võitis Rakvere 4:0 (2:0). 21. aug. võistles Rakv. Kalev Tapal, kus Tapa kaitseliidu spordiklubi võitis 4:1. 28. aug. võistlusel Rakveres kordas Tapa oma võitu tagajärjega 4:3 (4:1).

— L. Einstein ja M. Tomasson, Narva paramad naissportlased, on treeningul saavutanud: esimene kõrgust 1.40 ja teine ketast 26 mtr.

— Hels. JFK võitis Soome esivõistlustel Kiffeni meeskonna vaevata 7:1 (4:0).

— Viiburi Sudet võitis oma rivaali Reipase 3:2 (2:1).

Neegrid Pärnus.

5000 vaatajat.

28. aug. peeti Pärnus harukordne matsch, mille pealkiri oli **mustad valgete vastu**. Valgeteks olid Pärnu linna ja maakonna tegelased, mustadeks Pärnu sportlased ja kohalikud leheneegrid. Hästi läbilöövaks numbriks oli viimase meeskonna ülevõõpamine, mis mängijatele andis pesuehtsate neegrilaste välimuse ja tegi mehed „eksootilisteks“. Esplanaadi väljale kogunes rahvast juba hulk aega enne „värvide võitluse“ algust. Publikut loeti 5000-dega. Matschi eel käisid mitmesugused tseremoniid, kus asja jälgimisel vaatajaid muhelema pani ikka must raass.

Esimesel poolajal juhtisid neegrid 3:1, teisel poolajal valged viigistasid ja läksid juba juhtimisele 4:3. Neegrilaste lõpupress valgete („linna ja maa koonduse“) vastu õnnestus ja lõpuvileks oli neegrilaste käes võit 5:4. „Esplanaadil ja selle ümbruses pole varemalt sarnast inimmerd nähtud,“ kirjutavad Pärnu lehed. Tegelikult oli kassa üldine sissetulek mitmetuhande vaataja kohta vaid 29.000 mk., kuna viiest tuhandest neli tuhat seisis väljaspool köit. Sissetulek on läinud „Endla“ teatritele ja Pärnu staadionile.

Ülemine pilt kujutab Pärnu neegreid.

Kas läheb mehi tööliisspordi liitu üle ja kes?

Peale tööliisspordi liidu asutamist on kõnelusi olnud küsimuse kohta, kas läheb veel mõningaid mehi töövaeliitu üle ja kes need oleks? Räägitakse, et üle minevat K. Laurson, koos oma manageri G. Kiilimiga ja väiksematest meestest jooksja Rebas.

Samuti kõneldakse v.-s. Spordi lagunemise võimalustest, kuna sealsetelt maadlejatelt võivat oodata üleminekut.

Jalgpallimeeste kohta puuduvad esialgu teated. Kindel on, et jalgpallimeestel on tööväe liidus kõige väiksemad väljavaated. Naabritest on Soome ja Läti tööväe liitude meeskonnad nõrgad ja kodu ei leiaks üleminejate meeskond, kui neid parematest meestest koguks nii palju, ka mingit konkurentsi.

Kui Narva Võitleja jalgpalliliidust järele küsis, kas tema esivõistluste võidud võõra mängija osavõtmise tõttu tühistatud ja sellele küsimisele sai jaatava vastuse, öeldi Võitleja meeste poolt sarnase „ülekohtu“ puhul: „No ja, tuleb tööväe liitu üle minna!“

Euroopa meistrivõistlused meeskonna maadluses.

Rahvusvahelise maadlusliidu kongress peetakse 2. nov. Budapestis. Ungari teeb kongressile ettepaneku korraldada Euroopa meistrivõistlused meeskonna maadluses, mis peetakse Davis-Cupi mustril järel. Eelduste kohaselt leiab see Ungari ettepaneku vastuvõtmist. Ettepanek määrustiku järel tuleb Euroopa meeskonna-meistrivõistlus pidamisele igal aastal, välja arvatud olümpiamängude aasta. Rahvusvahelisesse liitu kuuluvad rahvused jagatakse kahte ringkonda. Põhja ja gruppi kuuluvad: Norra, Rootsi, Soome, Eesti, Läti, Taani, Hollandi ja Belgia. Lõuna gruppi: Saksa, Prantsuse, Austria, Tšehhoslovakkia, Ungari, Itaalia, Schweits, Lõunaslaavia, Hispaania, Rumeenia, Bulgaaria ja Türgi. Osavõtvad rahvused võistlevad üksteisega karikasüsteemis ja finaali pääsevad mõlema grupi esimene ja teine meeskond. Iga rahvus võib osa võtta ainult ühe meeskonnaga, kes koosneb kuuest maadlejast (kärbeskaalust raskekaaluni). Igat üksikut võistlust korraldab rahvus kannab teise kohale sõitva meeskonna kulud.

H. Tammer,

Eesti Spordilehe peatoimetaja, on puhkuselt tagasi jõudnud ja asub järgmisest numbrist alates lehe toimetamisele.

— Narva Astra kaotas ootamatult Narva tennis-hokkeyklubile 0:5 (0:3). Astra senised paremad saavutused on: Narva Kalevit 2:0, Jõhvit 9:1 ja Võitleja 2. meeskonnaga 2:2.

Jalgpallisaabastest

on maailma parimad Inglise omad, kirjutab Saksa jalgpallitreener Otto Nerz. Inglise saabaste standard on praeguseni kättesaamatu kõigi teiste maade tööstustele. Hea saabas peab vastu palju kauem kui vähemaväärtusline ja on sellega tegelikult odavam. Siia juure tuleb veel, et hästi sisse mängitud saabas on palju parem kui uus. Halva materjali juures ei tasu ära oma peale võtta saapa sisse mängimise vaeva. Meie parematest mängijatest teavad juba mõned, mis tähendab paari saapaid sisse mängida. Inglise oma kauaaegse spordiga teavad, et nii tagajärje kui ka mõnu saavutamiseks on hea varustus esimene eeltingimus. Pallisaabas peab hea materjali ja soliidid töö juures ka kerge olema. See ei ole sugugi ükskõik, kas 1½ tundi tuleb järel vedada saajagrammi raskust või ei. Üks Inglise treener näitas kord kahte paari saapaid ja ütles kergema paari kohta: „Need siin on teie paarist ühe yardi võrra kiiremad.“

Uued saapad peavad olema võimalikult kitsad. Kui paljas jalg täpselt saapasse läheb ja saabas varbaid, välja arvatud suur varvas, pressib, siis on saapad just parajad. Saabaste paremaks sisse mängimise viisiks on, kui neid paljaste jalgade otsas olles pisut hoitakse leiges vees ja selle järele tehakse mõningad käigu- ja jooksuharjutused. Palli mängima hakatagu märjal päeval, kuna siis nahk ilusti

ümber jala tõmbab ja õmblused pehmemad on. Mõne nädalaga on saapad paremas korras ja sisse mängitud. Nad on jalas kui kindad, mille juures eeltingimiseks, et materjal on pehme ja selle juures kvaliteediga. Newcastle Unitedi mängijad tarvitavad uusi saapaid nublakateta, mis sisse mängimist tunduvalt kergendab.

Et saapad tõeliselt vastu peaks, tuleb nende eest korralikult hoolitseda. Tarvilik on nende puhastamine kohe peale mängu. Kui saapad on väga märjad, võib neid rahulikult pesta. Kuivatamine peab sündima õhu käes. Mitte tulel kuivatada! Nublakate äratulekul ja äratõmbamisel tulevad naelte augud kinni lüüa puutikkudega. Kombeks on, pallisaapaid mitte täiesti kinni nõõrida. Ülemised silmad jäetakse vabaks. Viimseni kinninõõrimisel löikab saapanõõr soontesse. Kui ülevõõvalt lahti jätta, saab saabast paremini ümber jala tõmmata, ilma et selle juures soontele kahju teeks.

— Haas, Austria kergekaalu tõstja, on kahe käega rebimises püstitanud uue ilmarekordi tagajärjega 102,5 kg., mis prantslase Arnouti senisest ilmarekordist parem 2,5 kg. võrra. Vasaku käega rebis Haas 75 kg.

— Rootsi esivõistlustel, mille tagajärjed toodud eelmises Spordilehes, jooksis 10.000 mtr. 11 meest alla 33 min. ja kolm alla 32 min. Kõrgushüppes läks 10 meest 1.80 üle. Seltsidest võitis esivõistlused Stokholmi Linnea 22 p., teine Göta 16 p., kolmas Järva 13 p.

Ervin Klausner võitis neeger John Grande.

Matsch peeti Rio de Janeiros. — Neeger diskvalifitseeriti 3. roundil.

R. Pöder kirjutab Spordilehele 5. augustil Sao Paulost järgmist:

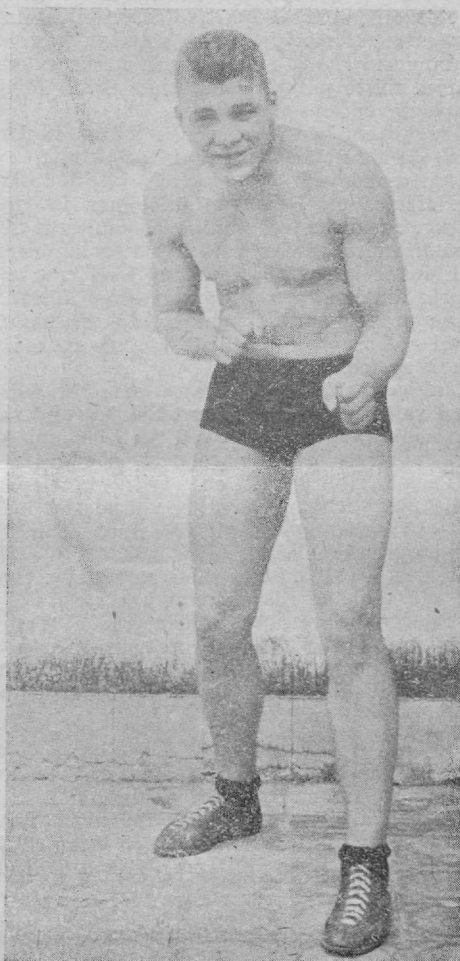
Aeg kaob kiirelt. Muutusi on ta kaasa toonud nii palju, et siit Brasiiliast lahkun Argentiinasse, Buenos-Airesi. Peatan seal esialgu, kuid ei jäta oma kavatsust jõuda Põhja-Ühisriikidesse. Klausneril on samuti nõu sõita siit Brasiiliast. Algul samuti Argentiinasse ja sealt Põhja-Ameerikasse. Praegu ei ole Klausner enam Sao Paulos, vaid juunist saadik Rio de Janeiros.

Klausneri viimane võitlus oli Rios, mis Rio de Janeiro lühendatud nimi, 30. juulil. Vastasena Ervinile seisid ringis Brasiilia tuntud raskekaallane neeger John Grande. Musta kaal oli 95,4 kg., Klausneril 84,7 kg. Neeger oli eestlasest peajao pikem. Matschi kestvus määratud 10 roundi, kindad 6 untsi.

Matschist kirjutab Klausner mulle: Võistluspäeva ennelõunal ei olnud sugugi närvilik. Kuid õhtul mõni tund enne matschi tuli täielik muutus. Veri soontes aiva kihas. Keha oli pingul ja iga lihas nagu rebenemisel. Ei suutnud rahulikult paigal püsida. Kargasin ja keksisin toas ringi kui peatu kana. Närvilikkus oli tõesti suur. Läksin tänavale, tulin tagasi, lebasin süngis, kargasin sealt jälle tänavale, närisin kummi j. m., kuid kõik oli asjatu. Jatk sellele rahutusele oli ootamatu uni, mille hõlmast ärgates ei tunnud enam vähematki närvitsemist. Võistlusele sõit oli nagu minek peole. Kohalejõudmisel töötas ringis kolmas paar. Lasksin enast kergelt hõõruda ja ronisin ringi. Neeger oli atleetliku kehaga. Nägin teda esimest korda alles ringis. Tervitamisel surusime tugevalt käsa ja silmitsesin selle juures neegri pikka kogu. Nägu oli mustal kohutav ja selle vaatamisest jooksis külm juga üle selja.

Gongi tume kõla ja matsch algas. Sihtisin kohe ühe sirge kõhtu ja teise näku. Järgnes klintsch, millest lahutas koh-

tunik. Tabasin momendi ja teine pomm läks neegrile hästi vastu kõhtu ja kiire järgmine näkku. Kuulsin vastase hoiga-

E. Klausner.

mist. Teadsin, et kõhulöögid mõjuvad neegrile hävitavalt. Jälle klintsch, mille lahutamisel kohtunik sai metsikult neegrilt kogemata löögi. Uues klintschis hoidis neeger mind kinni ja tegi valelööke selga. Vahekohtunikul oli lahutamisega

rasket tööd. Samas kõlas gong. Round oli kaugelt minu.

Teisel roundil tormas neeger oma nurgast pantrina välja ja ta tugev löök vuhises mööda ainult juhulikult. Sain sellele vastu ise anda paremsirge kõhtu, mis metsalise temperamendile mõjus suigutavalt. Valelöövide eest, mida neeger tegi mind vastu nõore surudes, sai ta kohtunikult teise märkuse. Roundi lõpul sai Grande veel seeria lööke, mis mehe kõhus tekitas vist täieliku virr-varri. Oma nurka istuma läks ta küürus. Round minu.

Kolmandal roundil oli neegri hoog kadunud. Märkasin mulle soodsat olukorda. Tegin löök löögile ja mees oli otsas. Klintschime, kuid äkki tundsin jõledat: neeger oli mulle kehasse surunud oma hambad! Valust karjusin. Hammustusest toibumine ei tarvitanud palju aega. Täis kanget viha andsin neegrile pööraselt tugeva hoobi kõhtu, millele otsekohe järgnes hirmus swing löuale ja must kurat langes nagu jalust rabatuna, kuid mitte põrandale, vaid mulle kaela ja ei lasknud mind valla. Kohtunik tuli lahutama, kuid nagu kiuste, sai neegrilt hoobi näkku. Neegrile tehti kolmas märkus ja diskvalifitseeriti. Kohtunik tõstis võidumärgina mu käe.

Kahju, et võitlus neegriga lõppes sarnaselt. Kui mitte samal, siis järgmisel roundil oleks k. o. kindel olnud. Must oli juba groggy. Mina sel matschil tähelepanuväärset lööki ei saanud. Võidu puhul möirgas ümber ringi mõnetuhaneline rahvahulk ja mind kanti õladel riie-tusruumi.

Klausneril on lähemaks matschiks uus kohtamine suure Santaga, kellele Klausner 1. jaan. võidu loovutas 3. roundil. Veel on Klausneril võitlus prantslase Paul Homsiga.

Klausnerilt kõigile spordisõpradele südamlikke tervitusi. Tervitusi ka minult. — R. Pöder.

Pärnu kiri.

Pärnu võitis Viljandi tennises.

20. ja 21. aug. peeti Pärnus linnavõistlus tennises Viljandiga. Võitjaks tuli Pärnu, võites erandita kõik matschid, tagajärg 7:0!

Möödunud nädalal peeti kergejõustikus kolme seltsi vahelist karikavõistlust. Tänavu võtsid osa Vaprus ja Saksa SR, kuna Makkabi ei võistelnud. Karika tänavuseks omandas Vaprus 151 punktiga Saksa SR 145 ees.

25. aug. heitlesid Pärnu linna karikamängude tsüklis PJK ja Tervis. Pallitundjate arvamine olid PJK võidu kohta kindlad, mis ka tuli 3:0 Tervise kahjuks. PJK oli kogu mängu ülekaalus. Mängule vastavam oleks olnud viis-kuus väravat T. võrku. PJK mäng ületas suurelt Tervise oma, viimasel puudus koostöö, nagu harilikult. Tervise meeskonnast rahuldusid Kuuter, Beimann ja A. Jürvetson.

Esimene halfime möödus PJK ülekaalu juures. Teisel hakkas mainitu edurivi üleolekut värvateks realiseerima ja lõpuvileks oli seis 3:0 kirjas. 64. min. lööb Tammann 1:0 Jensen-Haitovi komb. järel. Lööök oli 11 meetrit vasakusse nurka. 76. min. paneb Haitov kirja 2:0 Koobilt saadud palliga ja 85. min. pommitab Reimann, vv. Nahe tõrjub, juure rutanud Haitov märgib 3:0. Nurgad 10:4 (6:1) võitja kasuks. Vilistas H. Ploom, PJK.

27. 8. 27. oli matsch Tall. Makkabi ja Tervis vahel Esplanaadi paraadplatsil. Võitis Tervis 4:1 (3:0). Väravate nimed: tf. Enson, pä. E. Jürvetsoni penalty-kick, ps. A. Jürvetson, uuesti

Enson ja Makkabi auvärav. Vilistas H. Ploom. Makkabi mäng suurt ei pakkunud, olles näinud samalt meeskonnalt paremat mängu. Tervise oma oli koostöö rikkam eelmistest matschidest, mida soodustas nõrk vastane. Esimesel poolajal oli ligi palju sääreluude kõvaduse proovimist.

28. 8. 27. oli Makkabile vastaseks Pärnu Makkabi ja Sulevi segameeskond järgmises rivituses: Irt (ei kumbki!); Schmidt (S) — Haitov 1 (M); Parm (S) — Haitov 2. (M) — Martson (S); Goldberg (mõlemast) — Välbe (S) — D. Krakusen 1. (M) — J. Krakusen 2. (Burmistrovits M) — Hendrikson (S). Vilistas Ploom. Võrdlemisi tasavägise mängu tulemuseks 3:1 (1:0) Tall. Makkabi eduks. Esimene värav tehti 10 mtr. paremasse nurka, teine Schmidti veast, kolmas mõnelt mtr. üles nurka. Vanema Haitovi penalty-kicki pidas Meiortal, ta noorem vend päästis kuivast löögiga 16 mtr. Pealinlaste kiirem mäng tõi neile võidu. Märkimisväärne on see, et mängus oli üldse kolm Haitovi. A. P.

Spordipäev Türil.

Pühapäeval peeti Türi spordiringi korraldusel kohalik spordipäev. Osavõtjaid oli üle 80-ne. Kavas oli võimlemist ja teatejookse. Vaatajaid üle 500.

Nim. spordipäevaga lõppesid kergejõustiku kursused, mida juhatas instr. E. Seiler. Kursustest osavõtjaid oli üle 80-ne.

Paremat jalgpalli!

Inglise varemagne amatöör-internatsionaal ja praegune spordiajakirjanik Ivan Sharpe jutlustab Inglise tähtsamas spordilehes traditsionaalse Inglise kunstirikka ja kõrgel vaimlisel nivool seisva jalgpallimängu uuesti elustamise heaks. Sharpe nõuab, et kõik mängijad asugu seisukohale, ei võidu kulul ei kannataks mängu kaunidus. Ta nimetab sarnase mängu eeskujudena Inglise pallispordi suurusi, nagu Vivian Woodwardi, G. O. Smithi, Steve Bloomeri ja Bob Cromptoni.

Sharpe soovib läbimõeldud ja ökonoomilist forvardimängu, sest jalgpall on läbi ja läbi teaduslik mäng, mida esimeses joonas mängitakse murul ja mitte kõrgel õhus. Madalmängu baasile ehitatud sisekolmiku mäng viib enam tagajärjele, kui mõttetu kihutamine äärtele ja ilutu kick-and-rush-mäng, mis viimasel ajal nii „moodsaks“ läinud.

See Inglise vana internatsionaali manitsus mahub ka Eesti oludesse, kuna meil paljudel kordadel on väljadel valitsenud „tagajärjejalgpall“.

— ÜENÜTO võitis kohaliku Saksa meeskonna Greifi 3:0.

Meimer heitis oda 60,49**Brechenmacheri uued rekordid.**

Frankfurdi rahvusvahelistel püstitas Brechenmacher kaks uut Saksa rekordi kuulitõukes. Ta parem saavutus oli nüüd 14.72 (endine 14.66) ja k. k. tõukamises 26.72 (endine 26.05). 100 ja 200 mtr. võitis Houben ajaga 10,8 ja 21,5; 400 mtr. Engelhardt 48,6; 800 mtr. Böcher 1.54; 1500 mtr. Walpert 4.01,6; 3000 mtr. Kohn 8.46,5; 110 mtr. tõkkeid Köpke 15,9; oda 1. Meimer, Eesti, 60.49; 2. Hoffmeister 59.38; 3. Günther 55.69; kõrgus Köpke 1.87; kaugus Meier, Schveits, 6.91; ketas 1. Hoffmeister 44.93; 2. Conturbia, Schveits, 43.40; teivas 1. Vintousky, Prantsuse, 3.70; 2. Gerspach, Schveits, 3.60; 4×100 mtr. Preussen Krefeld 41,5; 4×400 mtr. Teutonia Berliin 3.21,8; 100 mtr. naistele Gladitsch 13,1; kaugus naistele Gladitsch 5.11.

Võistlusi jälgis 7000 inimest.

Nils Eklöf suurvormis.

Rahvuslistel võistlustel pühapäeval Finspongis jooksis rootslane Nils Eklöf 3000 mtr. teatemeeskonna vastu ja võitis. Eklöfi poolt saavutatud aeg on hiilgav — 8.24,6, millest paremini on maailmas jooksnud ainult Nurmi ja Vide.

Soome kaitseliidu esivõistlused

kergejõustikus peeti viimasel laupäeval ja pühapäeval Jyväskylä. Võistlused olid järjekorralt kaheksandad. Osavõtt võistlustest oli massiline. Viievõistluses ületas nüüd 14 meest 380 punkti (läinud aastal 8 meest) ja 3000 meetrit jooksis 19 meest alla 9.10 (läinud aastal 9 meest). Viievõistlusel heitis Paavo Saarijärvi oda 60.36. Saarijärvi on kaheksas soomlane, kes tänava ületanud 60-ne meetri piiri.

Tagajärjed:

3000 mtr. 1. Kinnunen 8.41,7; 2. Korpela 8.44,5; 3. Rastas 8.51,5; 4. Koskeniemi 8.52; 5. Helgas 8.55; 6. Pilpola 8.56; 7. Lähteenaro 8.57; 8. Aakkula 8.57,5; 9. Jokivirta 8.58; 10. Ritala 9.00,7.

3000 mtr. meeskonna jooksu võitis Jyväskylä ajaga 8.59,9; teine oli Põhja-Häme 9.02,3.

Viievõistlus: 1. Mattila 394,81 p.; 2. Finell 392,27; 3. Tarkka 391,74; 4. J. Yrjölä 389,55; 5. Taskinen 389,40; 6. Pitkälä 388,53.

Paremad tagajärjed üksikutel aladel:

100 mtr. 1. Tjenari 11,8; 2. Myllynen 11,8; 3. Häkkinen 11,9; 4. Pitkälä 11,9; 5. Salminen 11,9; 6. Raunio 11,9.

Kuul: 1. Alanko 13.77; 2. Rytilahti 13.45; 3. Mattila 13.27; 4. Kotro 13.15; 5. Kenttä 12.86; 6. Alarotu 12.77.

Kõrgus: 1. Kymäläinen 175; 2. Suurnäkki 175; 3. Myllynen 175; 4. Kokkonen 172; 5. Kuusisto 172; 2. Luhtinen 172.

Oda: 1. Saarijärvi 60.36; 2. Rinne 57.63; 3. Riihelä 55.32; 4. Liettu 54.75; 5. Finell 54.51; 6. J. Yrjölä 54.28.

1500 mtr. 1. Vickström 4.21,7; 2. Hilden 4.26,5; 3. Matikka 4.27,0; 4. Akerman 4.30,5; 5. Vainio 4.32,3; 6. Myllynen 4.33,4.

Soome sisu võitis Läti.

28. aug. võistlesid staadionil Läti ja Soome töölisel. Soomlaste vormiks olid punased särgid ja valged püksid, mis samane Läti rahvusmeeskonna omale. Esimene poolaeg lõppes vahelduva mängu juures väravateta, teise poolaja 5. minutil

Rootsi võitis triangelvõistluse,**kuid Norra pääsis punktidega üllatavalt lähedale.****P. O. Andersen 100 mtr. 10,5!**

Rootsi, Norra ja Taani triangelvõistlus peeti viimasel pühapäeval Kopenhaagenis. Heade võistlusolude juures oli vaatajaid 12.000. Võistluse võitis ootuste kohaselt Rootsi, kuid vähema punktide arvuga kui loodeti. Rootsi saavutas 30 punkti, Norra 26 ja Taani 16.

Võistlustel saavutati hiilgetagajärgi. Parem kõigist on norralase Per Oscar Andersen 10,5 100 meetris. Andersen võitis ka 400 meetrit samuti väljapaistva ajaga 49,3.

Tagajärjed:

100 mtr.: 1. P. O. Andersen, Norra, 10,5 (uus Norra ja Skandinaavia rekord); 2. H. Sjöström, Rootsi, 10,7; 3. N. Carsen, Norra, 10,8; 4. B. Kugelberg, Rootsi, 10,8.

400 mtr.: 1. P. O. Andersen 49,3; 2. N. Engdahl, Rootsi, 49,6; 3. C. Branting, Rootsi, 50,8; 4. T. Nilsen, Norra, 51,0; 5. F. Jacobsen, Taani, 51,9.

1500 mtr.: 1. G. Sjögren, Rootsi, 4.02,8; 2. A. Larsen, Taani, 4.03,2; 3. F. Eriksson, Rootsi, 4.03,4; 4. R. Jörgensen, Norra, 4.03,6; 5. A. Akelsen, Taani, 4.07.

10.000 mtr.: 1. E. Stenfeldt, Rootsi, 31.38,2; 2. I. Badendyck, Norra, 31.41,7 (uus Norra rek.); 3. A. Petersen, Taani,

31,52,0 (uus Taani rek.); 4. H. Andersen, Taani, 33,30,8.

110 mtr. tõkkeid: 1. S. Pettersson, Rootsi, 14,8; 2. E. Wennström, Rootsi, 15,0; 3. L. Lundgren, Taani, 15,3; 4. C. Hauge, Norra, 15,4.

Kaugus: 1. E. Aastad, Norra, 729; 2. O. Hallberg, Rootsi, 704; 3. W. Gramm, Norra, 698; 4. E. Sörensson, Rootsi, 684; 5. Palm-Jensen, Taani, 670.

Kõrgus: 1. B. Nilsson, Rootsi, 185; 2. J. Nilsson, Rootsi, 185; 3. G. Hagen, Norra, 180; 4. S. Helgesen, Norra, 180.

Teivas: 1. H. Petersen, Taani, 380; 2. Nicolaisen, Taani, 360; 3. H. Riis, Norra, 360; 4. F. Förre, Norra, 350; 6. E. Nilsson, Rootsi, 350; 6. W. Lange, Rootsi, 340.

Kuul: 1. B. Jansson, Rootsi, 14.54; 2. S. Dahle, Norra, 13.91; 3. Mølster, Norra, 13.66; 4. Rasmussen, Taani, 12.46.

Ketas: 1. K. Askildt, Norra, 42.49; 2. Z. Johansen, Norra, 40.87; 3. R. Wolmer, Rootsi, 40.79; 4. B. Šasten, Rootsi, 40.77.

Oda: 1. G. Lindström, Rootsi, 63.29; 2. O. Sunde, Norra, 59.73; 3. Thronas, Norra, 58.91; 4. H. Lillier, Rootsi, 57.48.

1000 mtr. teatej.: 1. Rootsi (Sjöström, Pettersson, Lindqvist, Engdahl) 1.56,6; 2. Norra 1.59,1; 3. Taani 2.02,0.

Tunney — Dempsey matschi eel.

Ameerikas on praegu elavad valmistused raskekaalu ilmameistrivõistlusele. Tänu oma 140.000 vaatajat mahutavale „Soldiers Field“ areenile peetakse matsch Chicagos. Näib, et 22. sept., mil matsch peetakse, lüüakse kõik sissetulekute rekordid.

Senised suuremad sissetulekud on olnud:

Dempsey-Tunney	1.895.723 doll.
Dempsey-Carpentier	1.626.580 doll.
Dempsey-Firpo	1.188.822 doll.
Dempsey-Sharkey	985.000 doll.

Seni on Dempsey-Tunney matschile pääsetähti müüdnud ühe miljoni dollari eest ja Tex Rickard loodab sissetulekut tõusvat üle kahe miljoni dollari. Sarnane arv oleks rekord, mida vast hulka aastaid ei jõutaks enam lüüa.

Mõlemad vastased on treeninguga alustanud. Dempsey, kes harilikult elab Los Angelesis, üüris omale villa Chicago lähedusesse ja Tunney asus samuti Chicagosse. Mõlema managerid võistleavad heade

sparringpartnerite saamise pärast. Dempsey partneriks on mullaat Bill Tate, viimane Harry Willsi võitja.

„Soldiers Field“ staadion on suur ovaal, mille tribüünidele ja estradidele mahub üle 100.000 inimese. Sellel staadionil peetakse harilikult suuri pesapalli ja rugby matsche. Avarale väljale, mille keskele tuleb ring, tehakse istekohad veel ligi 40.000-dele inimesele. Pääsetähtede hinnad on 5 dollarist 40-ne dollarini. Staadioni juures on seisukohad 20.000-dele autole. Iga auto valvamine matschi ajal maksab pool dollarit. Erarongid tulevad matschi ajaks Chicagosse New-Yorgist, Clevelandist, Saint-Paulist, Detroitist, Indianopolisest ja t. linnadest. Chicago valmistab 100.000-de külalise vastuvõtmiseks. Hotellitubade hinnad on kolmekordseks tõusnud. Kui teatakse, et Chicagos on hotelle, milles 3000 tuba (koik vanniga) ja toa normaalhind öö-päeva kohta 10 dollarit, siis on see näiteks, missugused summad on ühendatud selle matschiga.

L. Virtanen,

Soome töövälilidu jooksja, jooksis Turus 5000 mtr. eriliselt hästi — 15.02,8. Järgmistel võistlustel jõuab mees juba kindlalt 14-ne minuti sisse. N. Mattila jooksis 500 mtr. 1.08, mis on uus Soome tööväe rekord.

— Itaalias jooksis Garaventa 1500 mtr. 4.02,2 ja 400 meetris kordas Gargiullo Itaalia rekordi 49,6. 5000 mtr. jooksis Boero 15.36,8; ke-tast heitis Poggioli 39.62.

— Itaalia üliõpilased näitasid Pesaros treeningvõistlustel Rooma rahvusvah. üliõpilasevõistluste vastu järgmisi tagajärgi: 100 mtr. d'Agostino 11,4; 200 mtr. Tarabusi 23,6; 400 mtr. Tarabusi 51,6; 800 mtr. Tugnoli 2.01; 1500 mtr. Tarabusi 4.17,6; kuul Mignani 11.86; ketas Mignani 38; oda Taxgian 53.35; kõrgus Carrer 1.75; teivas Pilati 3.30.

2 uut spordivälja Narva.

Narva tennis-hockeyklubi on otsustanud ehitada omale spordivälja. Samuti asub välja ehitamisele kaitseväge spordikomisjon Narvas. Mõlemad väljad saavad valmis tuleval aastal.

Kalev — Merkuur 9:0.

Merkuur on meil kolmas meeskond, kes ringkonna võistluste võitjana pääsenud 1. klassi. Esimene neist kolmest oli 1925. a. Pärnu Tervis, kes ringk. finaalis lõi Narva tennishockeyklubi 5:0. 1926. a. võitis ringk. finaalis Tall. Võitleja kahetunn. matschiga Sakala kaitsemaleva spordiklubi 1:0. Tänavune finaali andis Merkuurile võidu PJK üle 4:1 ja mängult oli tänavune finaali rohkelt parem eelmise kahe aasta omadest. Samuti on ka Merkuur parim meie kolmest ringk. meistrist, kuid kõigele sellele vaatamata käis Merkuuri käsi tema esimesel debüüdil „vanade“ seas väga harralt.

Hästi välja kukkunud mänguga meisterdas Kalev 26. aug. staadionil oma esivõistluste stardil Merkuurile 9 väravat nulli vastu. Poolaeg 7:0 ja esimese veerandtunni galopiga 6 väravat. Lööjad: v.-s. Kull 3, ps. Maurer 2, tf. Kipp 2, vä. Räästas 1 ja ph. Nelisnoi 1 (penaltyst). Parem mees oli Kalevil Kull, siis Rõmmer. Kalevi kaitse ülesanne oli hõibus. Kohtunikuks oli H. Paal, Sport.

TPS — Turu JFK 4:2.

Pühapäeval võitis Soome esivõistlustel Turu Palloseura Turu IFK 4:2 (2:1). Väli oli sademetest raske. Algul pääsis juhtimisele IFK, mille 30. min. Palloseura tatus ja 38. min. tegi vä. Suontausta tf. Kulmala söödust 2:1. Teise poolaja 13. ja 31. min. tehti 3:1 ja 4:1. Oma teise värava sai IFK 38. min. karistuslöögist. Vahekohtunikuks oli Y. Tuhkanen Helsingist.

Esivõistluste teistel mängudel võitis Viiburi Sudet Mikkeli Kilpa-Veikoti 4:0 (2:0) ja Vaasa Palloseura Pietarsaare Drotti 5:1 (1:0).

Kalevi viimastel ujumise võistlustel

pühapäeval Pirital ujus Evald Ernesaks, TUK, 50 mtr. 31,7 ja 300 mtr. 4,59. Need kaks saavutust ja B. Pärtelsoni, TUK, 300 mtr. seljali ujumise aeg 5,49 on uued Eesti rekordmargid. 200 mtr. vabalt võitis Treier 3,23,6 ja naistest 100 mtr. seljali Mahoni 1,52 ja 50 mtr. vabalt A. Tõrvand 47 sek.

Saksa — Schveitsi ujumise maailmavõistlus

peeti Zürichis. Sama nagu kaks eelmistki, võitis nüüd ka selle kolmanda maailmavõistluse nm. riikide vahel Saksa. Maavõistluse tulemuseks oli Saksa teise garnituuri võit 165:87. üksikutest ujumise aladest ei võitnud Schveits ühtegi. Veepalli võistlus Saksa-Schveits andis tulemusena viigi 4:4 (4:1). Paremad tagajärjed olid: 100 mtr. Dex 1,06,4; 400 mtr. Rinderspacher 5,51; 100 mtr. seljali Schumburg 1,19,6; 200 mtr. rinnuli Staudt 3,04,8; 4×50 mtr. rinnuli Saksa 2,31,2; 4×50 mtr. vabalt Saksa 1,59,4.

Töölisspordi liit asutatud.

Peale töölisspordi võistlusi peeti 29. augustil koosolek, millel vaheldase osavõtu juures otsustati asutada Eesti töölisspordi liit. Selles ei ole mingit uut sisu ega vormi, vaid vesine järelaimamine Lätil ja Soomele, kus n. n. töölisspordi liidud asutatud mõni aasta varemalt. Uue liidu halbtus on see, et seal ei ole mitte

Saatus rattasõitja kujul.

„Ükski vägi ei suuda meid lahutada!“

sport spordi pärast, ega ka kehakarastuse mõttes, vaid töölisspordi liit tahab olla puhtpoliitiliseks organisatsiooniks. Sport on Eesti uues töövähiliidus ainult abinõuks sotsialistidele nende parteiasjade ajamiseks. Eesti üldine spordiliikumine on poliitiliselt ilmavaatelt vaba, töölisspordi liidus saab sportida ainult ametliku sotsialistina. Eesti üldisesse spordiliikumisesse, mis poliitiliselt vaba, mahub sportlasi monarhistidest kommunistideni. Seda kinnitab asjaolu, et Eesti üldiste spordiliitude liikmeteks on nii Vene spordiseltse, kui neid parempoolseteks pidada, ja pahempoolseid, sest Tallinna töölisspordi ühing, töölisspordi liidu asutaja, püsib praegugi veel Eesti üldises liidus ja ei ole sealt ametlikult lahkunud.

Väga õiged on Kohtla-Järve Võimula esitaja Traksi ja vana sporditegelase T. Viedemanni sõnad töölisspordi liidu asutamise koosolekul, et sport olgu spordi ja kehakultuuri pärast ja ta ei tohi saada partei teenimise abinõuks.

Narva Võitleja

võitis pühapäeval esivõistluste tsükli TJK väljal hästi oma pealinna nimekaimu. Väljamängus olid meeskonnad võrdsed, kuid asja otsustas Narva forvardite parem läbitungi kiirus ja löök. Esimesel poolajal tegid Narva mehed 3:0. Väravad tulid 6., 15. ja 29. minutil. Esimese värava meistriks oli tf. Biiber, kes palliga teele läks tsentrist peale, kahest mehest mööda driblas ja 12 meetri pealt hästi võrku löikas. Ta oli parem forvard väljal. Kohtunikuks R. Liivar, TJK.

Tagajärjeks oli võistlusele N. V. võit 4:0. Oma esimesel mängul N. Kaljuga võtsid narvalased Volkovi (nagu oli protokollis märgitud) asemel mängu Rakvere Kalevi mehe Rimmeli, mille tõttu tühja läks Narva Võitleja esimene võit ja selle tõttu ka nüüdne teine.

16 väravat

lõi teisipäeval Sport esivõistluste matschil Pärnu Tervisele viimase ühe vastu. Selle tegi tf. Enson 8. minutil, millega seis oli 1:1. Viik püsis ainult minuti. Poolaeg lõppes 8:1 ja teine 8:0, kokku 16:1, mis esivõistluste ja üldse 1. klassi väravarekord. Väravaid löid tf. Gerassimov 6, ps. Karm 4, vä. Üpraus 3, vs. Idlane 2 ja th. Rein 1. Nurgalööke oli Spordi heaks 9:0 (1:0).

Pärnu Tervise mänguvõime oli sedavõrd nõrk, et sellest peaaegu piinlik kõnel-

da. Meestel ei näinud selle matschi järel otsustades jalgpallimängust aimugi olevat. Eelmisel pühapäeval jättis PJK oma Tallinna võistlusel parema mulje. Päriskummaline oli Tervise meeste kõnelemine peale matschi, et Sport mänginud nende vastu toorelt. Tegelikult ei olnud seda ja Spordil ei olnud selleks ka vähemat vajadust. Tervise meestega käis Sport ümber väga õrnalt, kuna resultaat saavutati üks-teisele liig lähedale minemata. Kohtunik oli V. Rõks, Kalev.

Merkuur

võitis kesknädalal Meteori 4:0 (0:0) Liidul on kavatsus korraldada karikavõistlused, millest osa võtaks Merkuur, Meteor, Nõmme Kalju, Tall. Võitleja, Narva Võitleja ja Pärnu Tervis. Neil võistlustel oleks küllalt tasavägist konkurentsi.

K.-M. „SPORT“

TALLINN, NARVA M. 19.
TELEF. 23-00.

Kõik spordi tarbed.

Spordiäri

RESEV-RESEL

Tallinn, Toompuiestee 19,
telef. 20-19.

Soovitab oma valmistatud spordi ja võimlemise abinõusid.